

Περιεχόμενα

1. ΝΕΟ ΚΑΜΠΑΝΑΚΙ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ 04/03/2022 σελ.10
2. ΑΝΟΔΙΚΑ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΚΑΘΟΔΙΚΑ... ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 04/03/2022 σελ.21,23

» ΕΝΤΟΝΑ ΑΡΝΗΤΙΚΟΙ ΟΙ ΡΥΘΜΟΙ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΗ ΧΩΡΑ

Νέο καμπανάκι για το δημογραφικό

«Συρρικνώνεται ο πληθυσμός των γυναικών σε αναπαραγωγική ηλικία», τονίζει ο καθηγητής Δημογραφίας Χρήστος Μπάγκαβος

Νέο καμπανάκι για το δημογραφικό πρόβλημα στην Ελλάδα έρχεται να χτυπήσει ο καθηγητής Δημογραφίας Χρήστος Μπάγκαβος, μέσω του εβδομαδιαίου τεύχους της σειράς Digar, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Δημογραφικά Προτάγματα», που χρηματοδοτείται από το ΕΛΙΔΕΚ (Ελληνικό Ίδρυμα Ερευνας και Καινοτομίας) και τον ΕΛΚΕ (Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

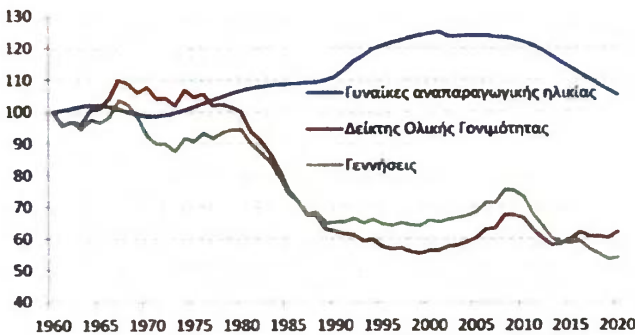
Σύμφωνα με τον κ. Μπάγκαβο, ο πληθυσμός γυναικών σε αναπαραγωγική ηλικία στην Ελλάδα έχει εισέλθει σε μία φάση συρρίκνωσης, εξέλιξη που θα συνεχιστεί την επόμενη δεκαετία και θα συνδυαστεί και με τη μείωση του αριθμού των γεννήσεων. Επιπρόσθετα, με δεδομένο ότι, ανεξάρτητα από την επίπτωση της πρόσφατης πανδημίας, ο αριθμός των θανάτων αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια λόγω της γήρανσης, το ισοζύγιο γεννήσεις - θάνατοι θα παραμείνει και τις δύο επόμενες δεκαετίες αρνητικό. «Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι προφανές. Τα επόμενα χρόνια, χωρίς εισροή αλλοδαπών, οι ρυθμοί μείωσης του πληθυσμού της χώρας μας θα παραμείνουν έντονα αρνητικοί», τονίζει ο κ. Μπάγκαβος.

Αναλύοντας δεδομένα από το 1960 έως σήμερα ο κ. Μπάγκαβος εντοπίζει τρεις χρονικές περιόδους, κατά τις οποίες η εξέλιξη της γονιμότητας και των γεννήσεων νέων παιδιών ακολουθούν διαφορετικές πορείες.

Η πρώτη αφορά στην περίοδο 1975-1980, που, ενώ ο δείκτης γονιμότητας μειώνεται κατά 4% (από 2,33 σε 2,23 παιδιά ανά γυναίκα) ο αριθμός των γεννήσεων αυξάνεται κατά 4% (από 142.000 σε 148.000).

Η δεύτερη αφορά στην περίοδο 1990-1999, που ενώ ο δείκτης γονιμότητας μειώνεται κατά 12% (από 1,39 σε 1,23 παιδιά ανά γυναίκα), ο αριθμός των γεννήσεων παραμένει σχετικά σταθερός (100.000 - 102.000 ετησίως).

Τέλος, η τρίτη περίοδος αφορά στο 2013-2020, που η μείωση των γεννήσεων κατά 11% συνδυάζεται με μια ασθενή τάση αύξησης της γονιμότητας, το επίπεδο της οποίας το 2020 είναι περίπου κατά 7% υψηλότερο από αυτό του

Η εξέλιξη της γονιμότητας, των γεννήσεων και του πληθυσμού γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας (15 έως 49 ετών) στην Ελλάδα, με βάση το 100 το 1960

2013.

«Οι διαφοροποιήσεις αναδεικνύουν μία διάσταση η οποία συχνά παραλείπεται στη συζήτηση για την εξέλιξη της γονιμότητας και του αριθμού των γεννήσεων στην Ελλάδα και αφορά στο γεγονός ότι η διαχρονική μεταβολή του πληθυσ των γεννήσεων δεν σχετίζεται μόνο με τη γονιμότητα αλλά και με την εξέλιξη του πληθυσμού των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας. Έτσι, η αύξηση του αριθμού των γεννήσεων την περίοδο 1975-1980 οφείλεται αποκλειστικά στην αύξηση του γυναικείου πληθυσμού αναπαραγωγικής ηλικίας. Κατά τον ίδιο τρόπο, η μετατροπή της Ελλάδας από χώρα εκροής σε χώρα εισροής μεταναστών κατά την δεκαετία του 1990, και η συνακόλουθη αύξηση του πληθυσμού των γυναικών 15-49 ετών, εξηγεί την σχετική σταθερότητα του αριθμού των γεννήσεων σε μία περίοδο σημαντικής συρρίκνωσης της έντασης της γονιμότητας. Όσον αφορά στην τελευταία περίοδο αλλά και ευρύτερα από το 2008 και μετά, είναι φανερό ότι έχουμε εισέλθει σε μία φάση συρρίκνωσης του πληθυσμού αναπαραγωγικής ηλικίας η οποία αναπόφευκτα επηρεάζει πτωχικά την εξέλιξη του αριθμού

των γεννήσεων», υποστηρίζει ο κ. Μπάγκαβος.

Η συρρίκνωση του πληθυσμού αποδίδεται από τον καθηγητή Δημογραφίας στη σημαντική μείωση, περίπου 30%, των γεννήσεων μεταξύ του 1980 και του 1990, αλλά και στη μετανάστευση, στην έξοδο δηλαδή από τη χώρα νέων αναπαραγωγικής ηλικίας.

Η οικονομική κρίση μείωσε τις γεννήσεις

Από τις δημογραφικές αναλύσεις που έγιναν προκύπτει ότι αν δεν υπήρχε η οικονομική κρίση, οι γεννήσεις ανάμεσα στο 2008 και 2020 θα μειώνονταν κατά 13%.

Στην πράξη όμως η μείωση της γονιμότητας την περίοδο αυτή σε συνδυασμό με τη μείωση του πληθυσμού 15-49 ετών οδήγησαν ανάμεσα στο 2008 και το 2020 σε μια μείωση των γεννήσεων της τάξης του 30%.

Από τη μείωση αυτή, οι 7 μονάδες οφείλονται στην πτώση της έντασης της γονιμότητας και οι 23 μονάδες στη μείωση του πλήθους των γυναικών 15-49 ετών. «Επομένως, η παρατηρούμενη στη χώρα μας πτώση των γεννήσεων ανάμεσα στο 2008 και το 2020 οφείλεται κυρίως

στη μείωση του πληθυσμού των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας και όχι στην μείωση των δεικτών γονιμότητας», αναφέρει ο καθηγητής δημογραφίας.

Το μεταναστευτικό λύση;

Τα αποτελέσματα δημογραφικών προβολών πριν την πανδημία, δείχνουν ότι αν είχαμε ένα θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο (+260.000 την περίοδο 2020- 2040) τότε ο πληθυσμός αναπαραγωγικής ηλικίας θα μειωνόταν περισσότερο από 20%. Αυτό θα οδήγούσε, σε μια μείωση των γεννήσεων κατά 13% ανάμεσα στο 2020 και το 2030 και σε μία σταθεροποίησή τους (-1%) ανάμεσα στο 2030 και το 2040. Αν ληφθεί υπόψη η αύξηση της γονιμότητας, τότε οι γεννήσεις θα μειωθούν κατά 10% ανάμεσα στο 2020 και το 2030 και θα αυξηθούν ελάχιστα (+2%) ανάμεσα στο 2030 και το 2040.

Η πανδημία θα επηρεάσει περαιτέρω το πρόβλημα

Το ερώτημα που τίθεται είναι αν μπορεί τα επόμενα χρόνια να αποφευχθεί η μείωση των γεννήσεων.

Για να επιτευχθεί απαιτείται, σύμφωνα με τον κ. Μπάγκαβο, μια αύξηση των δεικτών γονιμότητας από 1,4 παιδιά ανά γυναίκα το 2020 σε 1,6 το 2040. «Η εξέλιξη αυτή δεν φαντάζει ιδιαίτερα πιθανή για δύο λόγους. Πρώτον, δεν υπάρχουν περίοδοι στη μεταπολεμική Ελλάδα στις οποίες η γονιμότητα αυξάνεται συνεχώς επί μία εικοσαετία και δεύτερον από το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980 και μετά, οι ετήσιοι δείκτες γονιμότητας είναι σταθερά κάτω από 1,6 παιδιά ανά γυναίκα», σημειώνει και υποστηρίζει ότι η εξέλιξη των δεικτών αυτών την δεκαετία που διανύουμε θα επηρεαστεί πιθανότατα από την πανδημία. «Παρ' ότι δεν διαθέτουμε ακόμη προβολές που να ενσωματώνουν τις επιπτώσεις της, δεν αποκλείεται οι δείκτες γονιμότητας να κινηθούν όχι ανοδικά αλλά ακόμη και πτωχικά με αποτέλεσμα 2020-2040 να έχουμε ακόμη λιγότερες γεννήσεις από αυτές που θα είχαμε εν απουσία της υγειονομικής κρίσης» σημειώνει.

2. ΑΝΟΔΙΚΑ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΚΑΘΟΔΙΚΑ ΤΩΝ...

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/03/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/03/2022

Σελίδα: 21

● **Επιτόκια.** Ανοδικά κινήθηκαν τα μέσα επιτόκια για νέες χορηγήσεις προς τα νοικοκυριά τον Ιανουάριο, σε αντίθεση με τα επιτόκια για τα επιχειρηματικά δάνεια, που μειώθηκαν στις περισσότερες κατηγορίες (με κάποιες εξαιρέσεις), αντανakλώντας τις ευνοϊκές συνθήκες ρευστότητας που υπήρχαν στην οικονομία πριν από το ξέσπασμα της ουκρανικής κρίσης. **Σελ. 23**

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/03/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/03/2022

Σελίδα: 23

Ανοδικά τα επιτόκια δανείων προς νοικοκυριά, καθοδικά των επιχειρήσεων

Ανοδικά κινήθηκαν τα μέσα επιτόκια για νέες χορηγήσεις προς τα νοικοκυριά τον Ιανουάριο, σε αντίθεση με τα επιτόκια για τα επιχειρηματικά δάνεια που μειώθηκαν στις περισσότερες κατηγορίες (με κάποιες εξαιρέσεις), αντανakλώντας τις ευνοϊκές συνθήκες ρευστότητας που υπήρχαν στην οικονομία πριν από το ξέσπασμα της ουκρανικής κρίσης. Με δεδομένο ότι το μέσο επιτόκιο καταθέσεων παραμένει χαμηλό στο 0,04%, το περιθώριο επιτοκίου μεταξύ των νέων καταθέσεων και δανείων αυξήθηκε στις 3,86 εκατοστιαίες μονάδες από 3,72 τον Δεκέμβριο του 2021.

Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία της ΤτΕ για την εξέλιξη των επιτοκίων τον πρώτο μήνα του έτους, με βάση τα οποία το μέσο επιτόκιο των στεγαστικών δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο αυξήθηκε κατά 31 μονάδες βάσης και διαμορφώθηκε στο 2,36%. Το μέσο επιτόκιο των καταναλωτικών δανείων με συγκεκριμένη διάρκεια και κυμαινόμενο επιτόκιο αυξήθηκε κατά 54 μονάδες βάσης και διαμορφώθηκε στο 11,88%, ενώ αμετάβλητο στο 14,65% παρέμεινε το μέσο επιτόκιο των καταναλωτικών δανείων χωρίς καθορισμένη διάρκεια, κατηγορία που περιλαμβάνει τα δάνεια μέσω πιστωτικών καρτών, τα ανοικτά δάνεια και τις υπεραναλήψεις από τρεχούμενους λογαριασμούς.

Στην επιχειρηματική πίστη,

το μέσο επιτόκιο των νέων επιχειρηματικών δανείων με συγκεκριμένη διάρκεια και κυμαινόμενο επιτόκιο μειώθηκε κατά 4 μονάδες βάσης και διαμορφώθηκε στο 2,79%. Το μέσο επιτόκιο των δανείων τακτής λήξης με κυμαινόμενο επιτόκιο προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) μειώθηκε κατά 72 μονάδες βάσης και διαμορφώθηκε στο 2,69% από 3,41% τον προηγούμενο μήνα. Το μέσο επιτόκιο των επιχειρηματικών δανείων χωρίς καθορισμένη διάρκεια, κατηγορία που αφορά κυρίως τους αλληλόχρεους λογαριασμούς και τις ανακυκλούμενες πιστώσεις, μειώθηκε κατά 10 μονάδες βάσης στο 3,92%, ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο των επαγγελματικών δανείων αυξήθηκε κατά 15 μονάδες βάσης στο 6,57%.

Στα υφιστάμενα δάνεια, η τάση ήταν σταθεροποιητική, με το μέσο επιτόκιο στα υφιστάμενα υπόλοιπα των στεγαστικών δανείων με διάρκεια άνω των 5 ετών να διατηρείται σχεδόν αμετάβλητο στο 1,90%, ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο των καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς ιδιώτες και ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα μειώθηκε κατά 5 μονάδες βάσης στο 6,29%. Το μέσο επιτόκιο των επιχειρηματικών δανείων με διάρκεια άνω των 5 ετών και το αντίστοιχο επιτόκιο των επαγγελματικών δανείων παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητα σε 3,03% και 4,22%, αντίστοιχα.